

„der gives end ikke nogen Antydning af, at Fæstningen skulde indgaa som Led i en international Overenskomst, uden hvilken Fæstningen snarere kan frygtes at medføre en Fare end en Betryggelse for Landets Udelelighed og Selvstændighed“. Jeg formoder, skjøndt det ikke er sagt rent ud, at Meningen har været, at dersom man kunde faae Landet erklæret for neutralt paa den Betingelse, at man befæstede Kjøbenhavn, saa vilde man ikke have Noget imod at gjøre det, og det er ogsaa en Tanke, som fremkom igaar fra det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgkreds (Winther), der jo som bekendt ikke er meget — for at bruge et af hans egne Udtryk — krigsgal. Han vilde endog paa dette Vilkaar kunne tænke sig at bevilge en ikke ubetydelig Sum. Jeg vil nu sige, at jeg tror, at hele denne Tanke om at faae sit Land — lad mig sige Danmark, thi det kan ikke nytte at tale om „sit Land“ i al Almindelighed i denne Forbindelse; der er her megen Forskjel paa de konkrete Tilfælde — erklæret for neutralt paa den Betingelse, at man gjorde Kjøbenhavn til en Fæstning, anser jeg for en politisk Urimelighed. (Røffen: Jeg med!) Ja, det skinner ganske vist ogsaa frem i Betænkningen. Grunden er ganske simpelt den, at det for de Magter, som ikke ere landsfaste med Danmark, og som under visse Eventualiteter kunde have meget store Interesser nyttede til Farvandede her ved vore Kyster, selvfølgelig maatte være af den største Vigtighed at kunne om fornødent paa den letteste Maade øve et kraftigt Tryk paa os, og den allerletteste og sikreste Maade at gjøre dette paa vilde vistnok være den, midlertidig at befætte Landets Hovedstad. Nu vilde det være loierligt, om de Magter, i hvis Interesse det laa, at vi kunde hde saa liiden Modstand som muligt mod et slikt Tryk, skulde erklære os neutrale paa den Betingelse, at vi gjorde dem Sagen saa vanskeligt som muligt ved at skaffe en saadan Fæstning tilveie. Det vilde dog vistnok være en mærkvaerdig Politisk. Jeg tror derfor ikke, at dette er gennemførligt. Men hvad jeg derimod vil tro, er, at hvis vi af egen Drift og eget Initiativ befæstede vor Hovedstad og saa spurgte Magterne, om de nu vilde erklære os neutrale, det saa vilde være overordentlig sandsynligt, at vi kunde naae dette Maal, i Kraft nemlig af den simple Sætning, at naar der er et Punkt, som det kan være nyttigt og af Interesse for den ene eller den anden Magt at have Indflydelse paa, men dette er umuliggjort ved Foranstaltninger, der fjerne Tanken om et coup de main, vil man helst gjøre dette Punkt saa uskadeligt som muligt, og

der er Intet, der under disse Forhold kan bidrage mere til at gjøre det uskadeligt, end naar det erklæres for neutralt. Jeg tror derfor, at dersom Kansalsforbindelsen i den anførte Bemærkning vendtes om, vilde man ad denne Wei kunne opnaa en saadan Erklæring. Men jeg tror sikkert, og det synes ogsaa at være den ærede Ordførers Mening, at man ikke ad den i Betænkningen omtalte Wei kan naae til det ønskede Resultat. Der er vist neppe her tænkt paa den anden Maade, hvorpaa man er istand til at støtte det svage Land, nemlig ved en Alliance. Det er imidlertid blevet omtalt her idag af det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg), og da jeg er af en modsat Mening af den, han fremstatte, vil jeg heller ikke tilbageholde et Par Udtalelser besangaaende, saa meget mere som jeg tror, at det sandsynligvis vilde være den første Betingelse for en Alliance, at vi befæstede Kjøbenhavn. Naar der er Tale om en Alliance for os, hvor skulle vi saa vende Blikket hen? Ja, der er vel kun fornuftigvis to Steder, som der kan være Tale om, mod Øst og Syd, mod Øst til Sverrig-Norge, mod Syd til Tydskland. Hvad det første af disse angaar, er det jo en bekendt Sag, at denne Tanke glæder sig ved en meget stor national Sympathi, og det er jo ikke saa forunderligt. Jeg for mit Vedkommende vil sige, at jeg aldrig ret har havt nogen Tro paa denne Alliance. Skjøndt jeg ogsaa nærer meget stor Sympathi for vore nordiske Brødre, er jeg for at bruge et Udtryk, der engang saldt fra en forhenværende Rigsdagsmand, saa realistisk anlagt, at jeg tror, at en Alliance mellem to Magter med Nødvendighed maa forudsætte, at begge have Fordel deraf. Det er efter min Mening den aldeles nødvendige Betingelse derfor. Nu anser jeg det for saare tvivlsomt, hvorvidt Danmark vil kunne have nogen synderlig Fordel af en militær Alliance med Sverrig-Norge, jeg anser det som sagt for saare tvivlsomt, men hvad jeg anser for aldeles sikkert, det er, at Sverrig-Norge ikke vil have nogen Fordel deraf, og jeg tror, at denne Mening, om den end maaske ikke falder i Smagen, dog i Virkeligheden vil vise sig i hvert Fald at have været delt af Andre og det ikke mindst af fremragende svenske Statsmænd. Hvad angaar den anden Alliance, den mod Syd, er det jo ganske sikkert, at der ikke er nogen national Sympathi for den. Men vil man betragte dette Spørgsmaal fuldstændig kolddt og roligt, kan det jo ikke negtes, at der ad den Wei med Henhyn til Forsvaret vilde fremkalbes den Betingelse, som her er stillet op af det ærede Stortal,